

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз ОК 11/2015
09.04.2015. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Наташом Бањац као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Зорана Стојановића и др, због кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица помагањем у продуженом трајању из члана 234. став 3. у вези са ставом 1. и у вези са чл. 35. и 61. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Стојановића, адвоката Д.Н. из Б. и браниоца окривљеног Благоја Јањића, адвоката И.В. из Б. – 3., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду – Посебно одељење К - ПО1 бр. 149/10 од 18.12.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 ПО1 бр. 12/14 од 24.12.2014. године, у седници већа одржаној дана 09.04.2015. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви за заштиту законитости браниоца окривљеног Зорана Стојановића, адвоката Д.Н. и браниоца окривљеног Благоја Јањића, адвоката И.В., поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Београду – Посебно одељење, К - ПО1 бр. 149/10 од 18.12.2013. године и Апелационог суда у Београду, Посебно одељење Кж1 ПО1 бр. 12/14 од 24.12.2014. године, као неосновани у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2. Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу исти захтеви за заштиту законитости одбацују као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду, Посебно одељење, К – ПО1 бр.149/10 од 18.12.2013. године, изреком под тачком 2. оглашени су кривим, између осталих, окривљени Благоје Јањић и Зоран Стојановић за кривично дело злоупотреба положаја одговорног лица помагањем у продуженом трајању из члана 234. став 3. у вези са ставом 1. и у вези са чл. 35. и 61. Кривичног законика (КЗ), за које дело је окр. Благоје Јањић осуђен на казну затвора у трајању од 4 – четири године, уз урачунавање времена проведеног у притвору од 26.03.2008. године до 03.11.2009. године, а окр. Зоран Стојановић, на казну затвора у трајању од 1 – једне године и 8 – осам месеци, уз урачунавање времена за које је лишен слободе од 26.03.2008. године у 10,30 часова до 28.03.2008. године у 23,42 часа. Истом пресудом,

наведени окривљени обавезани су на плаћање оштећеној П. б. а.д. Б., на име накнаде штете, и то окр. Благоје Јањић износа од 293.554,79 евра, а окр. Зоран Стојановић, износа од 51.948,87 евра, све у динарској противвредности обрачунато по средњем курсу НБС на дан исплате, у року од 15 дана од дана достављања правноснажне пресуде, с тим да је оштећена банка са вишком имовинскоправног захтева упућена на парницу, а окривљени су обавезани и на плаћање суду трошкова кривичног поступка у износу који ће бити накнадно одређен посебним решењем.

Апелациони суд у Београду, Посебно одељење пресудом Кж1 ПО1 бр. 12/14 од 24.12.2014. године, делимичним усвајањем, између осталих, жалби окр. Зорана Стојановића и његовог браниоца и браниоца окр. Благоја Јањића, преиначио је пресуду Вишег суда у Београду, Посебно одељење К – По1 бр.149/10 од 18.12.2013. године у делу одлуке о кривичној санкцији у односу на окр. Благоја Јањића и у делу одлуке о имовинскоправном захтеву, тако што је окр. Благоја Јањића за кривично дело за које је првостепеном пресудом оглашен кривим осудио на казну затвора у трајању од 3 – три године, уз урачунавање времена проведеног у притвору од 26.03.2008. године до 03.11.2009. године, а оштећену П. б. а.д. Б. упутио да имовинскоправни захтев у целини остварује у парничном поступку, док је наведене жалбе у преосталом делу, између осталих, одбио као неосноване и првостепену пресуду у непреиначеном делу потврдио.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окр. Зорана Стојановића, адв. Д.Н., због повреде закона у смислу члана 485. став 1. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини првостепену и другостепену пресуду и списе предмета врати на поновну одлуку првостепеном или апелационом суду, с тим да се поступак води пред потпуно измењеним већем, да се одложи извршење правноснажне пресуде Вишег суда у Београду, Посебно одељење, К – ПО1 бр. 149/10 и да бранилац буде обавештен о одржавању седнице већа Врховног касационог суда;

-бранилац окр. Благоја Јањића, адв. И.В., због повреде материјалног и процесног закона (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, укине у целини или делимично првостепену и другостепену одлуку или само другостепену одлуку и предмет врати на поновно одлучивање првостепеном или апелационом суду и нареди да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем или да преиначи у целини или делимично првостепену или другостепену одлуку или само другостепену одлуку.

Врховни касациони суд је доставио примерке поднетих захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП), па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених Зорана Стојановића и Благоја Јањића, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета са правноснажним пресудама, против којих је поднет захтев за заштиту законитости и након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених Зорана Стојановића и Благоја Јањића су неосновани у делу који се односи на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, док су у осталом делу исти захтеви недозвољени.

Према наводима у захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених Зорана Стојановића и Благоја Јањића, побијаним правноснажним пресудама повређен је кривични закон правном квалификацијом дела окривљених као кривичног дела злоупотреба положаја одговорног лица из члана 234. став 3. у вези са ставом 1. КЗ, како је дело окривљених преквалификовано оптужницом измењеном 26.11.2013. године, супротно општем начелу законитости из члана 1. ЗКП, јер је кривично дело из члана 234. КЗ потпуно ново кривично дело, односно законом важећим у време извршења инкриминисаних радњи окривљених, те радње нису биле одређене као наведено кривично дело. То, према наводима захтева браниоца окр. Зорана Стојановића, доказује и чињеница да је наведено кривично дело означено посебним чланом Кривичног законика, док су ирелевантни разлози суда да су елементи новопрписаног кривичног дела из члана 234. КЗ садржани у укинутом кривичном делу из члана 359. КЗ, које дело и даље постоји као кривично дело злоупотреба службеног положаја.

Изложени наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, по питању да ли је у погледу кривичног дела које је предмет оптужбе примењен закон који се не може применити, по оцени Врховног касационог суда, нису основани.

Оцењујући као неосноване наводе изнете у жалбама против првостепене пресуде изјављеним у корист окривљених, имећу осталих и у корист окривљених Зорана Стојановића и Благоја Јањића, истоветне напред изложеним наводима захтева за заштиту законитости, другостепени суд је за ту оцену и за заузето правилно правно становиште да кривично дело из члана 234. став 3. у вези са ставом 1. КЗ, за које су окривљени Зоран Стојановић и Благоје Јањић оглашени кривим побијаном правноснажном пресудом, није као потпуно ново кривично дело прописано изменама закона након предузимања инкриминисаних радњи окривљених, већ да постоји правни континуитет са кривичним делом из члана 359. КЗ (како су радње окривљених квалификоване првобитном оптужницом), с обзиром на истоветна законска обележја тих кривичних дела, у својој пресуди на страни шест став трећи закључно са страном седам став четврти, изнео потпуне и правилне разлоге које прихвата Врховни касациони суд и на исте упућује, у смислу одредбе члана 491. став 2. ЗКП.

Бранилац окр. Благоја Јањића као разлог подношења захтева за заштиту законитости истиче и битне повреде одредаба кривичног поступка, које не опредељује, а из навода у образложењу захтева да првостепена пресуда нема јасних разлога о одлучним чињеницама које су у супротности са изведеним доказима, да је изрека првостепене пресуде противречна датим разлозима, као и да другостепена пресуда нема разлога за неприхватање навода жалбе браниоца окривљеног и одбијање жалбе као неосноване, произилази да бранилац указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП. Поред тога, бранилац окр. Благоја Јањића истиче да је првостепени суд погрешно утврдио чињенично стање и с тим у вези наводи да нема ни једног доказа да је

окривљени извршио кривично дело у питању, да окривљени није посредовао у закључењу 40 уговора о кредиту и да то произилази из исказа више сведока, који се у захтеву анализирају, уз сопствену оцену браниоца тих доказа, те негира умишљај (намера) окривљеног прибављања противправне имовинске користи и износе чињенице и доказе који потврђују одсуство умишљаја.

Бранилац окр. Зорана Стојановића, у захтеву за заштиту законитости такође оспорава чињенично стање утврђено у правноснажној пресуди, наводима да у проведеном поступку није утврђено постојање умишљаја код окривљеног који се тражи за помагање у извршењу кривичног дела у питању и да не постоји умишљај окривљеног који подразумева свест и вољу да помаже у извршењу дела и свест о забрањености дела.

Међутим, одредбом члана 485. став 4. ЗКП која прописује разлоге због којих окривљени, односно бранилац окривљеног у границама права која у поступку има окривљени (члан 71. тачка 5. ЗКП) могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП ни по основу погрешно или непотпуно утврђеног чињеничног стања, па су захтеви бранилаца окривљених Зорана Стојановића и Благоја Јањића, у деловима у којима се указује на те недостатке побијаних правноснажних пресуда, недозвољени.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, на основу члана 491. став 1. ЗКП у односу на делове захтева који су одбијени као неосновани, а на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП у вези члана 485. став 4. ЗКП, у деловима у којима су захтеви одбачени као недозвољени.

Записничар-саветник
Наташа Бањац,с.р.

Председник већа-судија
Јанко Лазаревић,с.р.